

Innhold

Forord	9
Introduksjon	11
Likt for alle?	11
Hverdagslige og vanskelige beslutningsprosesser	17
Presentasjon av boken	18
Del I	18
Del II	18
Del III	20
DEL I TEORETISK FORANKRING	21
Kapittel 1	
Barns rett til sin egen barndom	23
FNs konvensjon om barnets rettigheter	26
Prinsippet om barnets beste	29
Prinsippet om barnets deltakelse	31
Fortolkninger av deltakelse	35
1 Inkludering og medbestemmelse	36
2 Interaksjon	37
3 Meningsdanning	39
Kapittel 2	
Barneperspektivet og barnets perspektiv	40
Hva kan vi forstå med barneperspektivet?	41
Et barneperspektiv som består av tre komponenter	43
1 Et kunnskapsbasert og rettslig organisatorisk rammeverk for barneperspektivet	43
2 Voksnes syn på hva som er barnets beste	44
3 Barnets eget perspektiv	45

Kapittel 3**Deltakelse som kommunikasjon og samhandling med**

sikte på forståelse	47
Virksomheter og steder å se fra	50
Verden.	52
Å se på en bestemt måte	53
Mennesket som subjekt og objekt	55
Intersubjektivitetsfenomenet	58
Deltaker og tilskuer.	62

DEL II BARNES DELTAKELSE I VANSKELIGE

BESLUTNINGSPROSESSER	71
---------------------------------------	----

Kapittel 4

Barnevernet – en kompleks og motsetningsfylt instans	73
Fra lukkede til mer åpne beslutningsprosesser	75
Barns rett til deltakelse i barnevernssaker.	78
Deltakelse sett fra barnets perspektiv.	81
Barrierer for barns deltakelse	85
Frykt for å påføre barn belastninger gjennom deltakelse.	85
Manglende kompetanse i kommunikasjon med barn.	88
Manglende strukturer for å realisere barns deltakelse	90
En kritisk innvending mot barns deltakelse i barnevernet.	92

Kapittel 5

Familieråd som modell og beslutningsprosess	98
Prosessen for planlegging, gjennomføring og oppfølging av et familieråd	101
Myndiggjøring av familien og deltakelse for barn – to sider av samme sak?	103

Kapittel 6**Tilrettelegging for barns deltakelse og modell for barns**

deltakelse	109
Trinn 1 Informasjon	110
Trinn 2 Hjelp til meningsdanning.	113

Trinn 3 Formidle egne meninger.	117
Trinn 4 Inklusjon av barnets mening.	119
Trinn 5 Etterspill i tiden etter at beslutningen er tatt.	120
Tilrettelegging for deltakelse gjennom samhandling	
med ulike voksenaktører	123
Barnets samhandling med saksbehandleren fra barnevernet	124
Barnets samhandling med koordinatoren.	127
Barnets samhandling med støttepersonen.	128
Barnets deltakelse og de voksne i barnets eget nettverk. . .	132
Barnets deltakelse og andre offentlige informanter.	133
Familieråd og barns deltakelse som satsingsområder.	134

Kapittel 7

Barnets rett til å bli hørt ved foreldrebrudd og

familieforandring	137
Samarbeid om og samarbeid med barn i mekling	138
Barnets beste og barnets deltakelse ved mekling	140
Modell for høring av barn ved mekling.	142
Begrunnelser for å inkludere barn i mekling	144
Høring av barn ved konflikter mellom foreldrene	145

Kapittel 8

Grenser for barns deltakelse i vanskelige beslutningsprosesser 150

DEL III BARNES DELTAKELSE I HVERDAGSLIGE BESLUTNINGSPROSESSER	159
--	-----

Kapittel 9

Beslutningsprosesser rundt middagsbordet	163
Makt i forholdet mellom barn og foreldre.	165
Deltakelse og identitetsutvikling	168
Barnet i sentrum og familien i hundre.	171

Kapittel 10

Dilemma i barne- og ungdomsretten	174
Skal Kari få spille semifinalen?.	174

Retningslinjer for barne- og ungdomsidrett.	175
Deltakelse og medbestemmelse i barne- og ungdomsidrett .	177
Avsluttende diskusjoner.	180
Referanser.	186
Lover	199
Nettadresser	200
Register.	201